

тиранично въввлечен там. Толкова тотални и непоколебими са стойностите в това метафизично пространство, че Лора – „Яворовска натура“, според сполучливото определение на Ганка Найденова – е непрестанно усъмнена в тях и все изпитва потребност да обсъжда и разнища с любимия Яво всички трепети, тревоги, страхове... Той ѝ отговаря формално, с поредната „внимателна разсеяност“ и я оставя сама – да сверява и сравнява истинно и правдоподобно, идеята и въплътеността. Останалите, външни на Лорината драма лица, обясняват проявите на метафизичното у нея или като екстравагантност, или като себеунижение, или пък като пристъпи на ревност – доволно профанни обяснения! – докато всъщност метафизиката жадува своята очевидност, своето разкриване във и пред света. Затова самоубийството на Лора не е акт на „о-невидяване“⁴, напротив, то е пределната демонстрация на един неизявен достатъчно и потискан свят, и в този смисъл то е наистина зрелищно, театрално: „Ти се бориш с своята пиеса от няколко седмици и си уморен. А аз се боря вече няколко месеца с моята пиеса – завоеванието на твоето сърце...“

Смъртта е отлаганият, резервен, мелодраматичен, но и най-убедителен жест: тя е окончателното сбъдване на идеите, на истинностите в реалността. Чрез смъртта огромното чувство, което е изтезавало Другия, добива комуникативност – то е видяно, проумяно, най-после извиква ответна реакция: „Моята мила Лора се застреля сама. Ида и аз подир нея.“ Самоубийството на Лора е дълго готвената, отрепетирана развързка в нейната пиеса. То превръща абсурдния моноспектакъл в трагедия за двама. Волята за любов (за овеществяване на любовната метафизика) е многократно по-силна у Лора от волята за живот: „защото много те обичам...“ Всъщност смъртта на Лора не само следва литературността и ѝ се подчинява, тя е изцяло моделирана от нея. Изстрелът е непредотвратим – колкото и да умуваме дали фаталният жест е бил игра, имитация на фаталност, или е отишъл отвъд играта. Смъртта е о-видяване, реабилитация на Лорината императивна любов. Тя сбъдва литературата. Тя е самата Литература, тя е опитът на Лора да наподоби своя живот на художествена творба, да направи от Литературата „живот в живота“...

⁴ В случая си позволяваме да оспорим една от продуктивните тези на философа Петър Петров, която, както ще се окаже по-нататък, изключително точно описва смисъла на Яворовото самоубийство, но влиза в очевиден разрез с трагичния жест на Лора: „Самоубийството е възможно най-екстремалната форма на инстинкта за о-невидяване, отразяваща на практика породилия я инстинкт за самосъхранение. Самоубиецът разрушава своята физическа представеност в света, воден от натрапчивото желание за тотално о-невидяване зад „стената“ на смъртта.“ Вж.: Петров, П. *Животът – огледална авантюра. Философски миниатюри*. С., 1992, с. 11.